

მხმარებელთა უფლებების დაცვის მექანიზმები ელექტრო ენერგეტიკულ სექტორში

ავტორი: თათია ფირაშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარმოდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
სამართლის ფაკულტეტზე მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად*

კერძო (ბიზნეს) სამართლის პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: უჩა ძიმისტარაშვილი (დოქტორანტი, მოწვეული
პედაგოგი)

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2015

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ხელმოწერა:

თათია ფირაშვილი

გამოყენებული აბრევიატურები:

EU - ევროკავშირი (European Union)

NCC - ენერჯის კონტროლისა და ფასების ეროვნული კომისია ლიტვაში (National Commission for Energy Control and Prices).

NEON - ეროვნული ენერგომბუდსმენების გაერთიანება (National energy ombudsman network)

შემოკლებები:

სემეკი, კომისია -საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია.

ენერგომბუდსმენი, დამცველი - მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის სამსახური.

მომხმარებელი - ელექტროენერჯის მომხმარებელი.

ა.შ.- ასე შემდეგ

გვ. - გვერდი

ე.ი. - ესე იგი

ე.წ. - ეგრედ წოდებული

იხ. - იხილეთ

მაგ. - მაგალითად

სსკ. - საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი

წ. - წელი

კვტ.- კილოვატი

სთ - საათი

სარჩევი:

შესავალი..... Error! Bookmark not defined.

თავი 1.

განაწილებისლიცენზიატკომპანიადადამომხმარებელსშორისსამართლებრივიურთიერთობა..... Error! Bookmark not defined.

1.1. განაწილებისლიცენზიატისცნება და სახეები.....Error! Bookmark not defined.

1.2. მომხმარებელისცნება და სახეებიError! Bookmark not defined.

1.2.1. საბითუმომომხმარებელი, საბოლოომომხმარებელი Error! Bookmark not defined.

1.2.2. საყოფაცხოვრებოდაარასყოფაცხოვრებომომხმარებელი Error! Bookmark not defined.

1.2.3. უფლებამოსილიმომხმარებელი Error! Bookmark not defined.

1.2.4. მოწყვლადიმომხმარებელი..... Error! Bookmark not defined.

1.3. მიმწოდებელსადამომხმარებელსშორისსამართლებრივიურთიერთობაError! Bookmark not defined

თავი 2. ელექტროენერჯისმომხმარებელთაუფლებები..... Error! Bookmark not defined.

2.1. მომხმარებელთაუფლებებისცნებაError! Bookmark not defined.

2.2. მომხმარებელთაუფლებებისსახეები.....Error! Bookmark not defined.

2.2.1. უსაფრთხოებისუფლება Error! Bookmark not defined.

2.2.2. ინფორმირებულობისუფლება Error! Bookmark not defined.

2.2.3. არჩევანისუფლება..... Error! Bookmark not defined.

2.2.4. ანაზღაურების/კომპენსაციისუფლება..... Error! Bookmark not defined.

2.2.5. განათლებისუფლება Error! Bookmark not defined.

2.2.6. ჯანსაღიგარემოსარსებობისუფლება Error! Bookmark not defined.

2.2.6. ძირითადიმოთხოვნილებისდაკმაყოფილებისუფლება Error! Bookmark not defined.

თავი 3. მომხმარებელთაუფლებებისდაცვისმექანიზმები..... Error! Bookmark not defined.

3.1. საქართველოსენერჯეტიკისადაწყალმომარაგებისმარეგულირებელიეროვნულიკომისია (სემეკი)Error! Bookmark not defined.

3.2. მომხმარებელთაინტერესებისაზოგადოებრივიდამცველი (ენერგომზუდსმენისაპარატი)Error! Bookmark not defined.

დასკვნა Error! Bookmark not defined.

ბიბლიოგრაფია Error! Bookmark not defined.

აბსტრაქტი

მომხმარებელთა სფერო იმდენად ფართოა, რომ ყოველდღიურად თითოეული ადამიანი სხვადასხვა პროდუქტის მომხმარებელი ხდება. XXI საუკუნეში ელექტროენერგია თითოეული ოჯახის განუყოფელი ნაწილია. აღნიშნულ სფეროში, საქართველოში სრულყოფილი საკანონმდებლო ცნებები და კვლევები არ არსებობს, ამიტომ საჭიროა საკანონმდებლო ცვლილებები თუ მარეგულირებელი და უფლებადაცვითი ინსტიტუტების გაუმჯობესება და ასოცირების ხელშეკრულების მოთხოვნებთან დაახლოვება, რასაც აღნიშნული ნაშრომი ემსახურება.

ევროკავშირის ასოცირების ხელშეკრულება და მისი თანმდევი დირექტივები, საქართველოს ელექტროენერჯის მომხმარებელთა უფლებების დაცვის მექანიზმებს სავალდებულო მოთხოვნებს უყენებს, რაც სავალდებულოა შესასრულებლად და სწორედ, ამ ნაშრომშია წარმოდგენილი ქვეყანაში არსებული მდგომარეობა და ევროპის ასოცირების ხელშეკრულების მოთხოვნებთან დაახლოვების შესაძლო პერსპექტივები.

წინამდებარე სამაგისტრო ნაშრომის მიზანს წარმოადგენს მომხმარებელთა ძირითადი უფლებებისა და ამ უფლებების დაცვის მექანიზმების შედარებითი ანალიზი ევროკავშირის ასოცირების ხელშეკრულების დირექტივებთან, განვითარებადი და განვითარებული ქვეყნების სისტემებთან. ნაშრომი, ასევე, ასახავს საქართველოში არსებული დაცვის მექანიზმების მოდერნიზების საჭიროების თავისებურებებს და ემსახურება ამ სფეროს მნიშვნელოვნების გააცნობას მკითხველთათვის.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: მომხმარებელი, უფლება, დაცვა

Abstract

The sphere of consumers is so vast, that each person becomes a customer of different products every day. Electricity is an integral part of each family in XXI century. There are no complete legal concepts and research in this sphere. It is important to improve regulatory and human rights institutes, legislative changes and converge to the requirements of EU Association Agreement are also necessary. The master's work analyzes exactly about these subjects.

According to the EU Association Agreement and its directives mandatory requirements are set towards defend mechanisms of Georgian Electricity consumer's rights and it is obligatory to implement them correctly. This master's work represents the situation in Georgia and perspectives of approaching to correct implementation of EU Association Agreement's requirements.

An aim of the master's work is comparative analyze of fundamental rights of consumers, the EU Association Agreement and its directives and systems of developing and developed countries. The work also represents characteristics of Georgian defense mechanisms and serves to introduce the importance this sphere to readers.

Key words: Customer, Right, Defend (Defense)